

alchymistka

Základem spolupráce interiérového designéra a klienta musí být vzájemný respekt. „Někdy totiž narazíme na věci, které sice zůstanou mezi námi, ale jsou odrazem duše daného člověka a jsou pro interiér zásadní,“ říká Biljana Lazović, přední interiérová designérka a zakladatelka DreamHouse Textile Agency. I proto sází hodně na intuici a vzájemné propojení energií.

V Bělehradu jste studovala italštinu a literaturu, nakonec jste ale odešla do Prahy a věnujete se interiérovému designu. Jak k tomu došlo?

Měla jsem to štěstí, že jsem brzy objevila svůj umělecký talent, takže jsem malovala a dělala keramiku. Přípravovala jsem se na studium akademie výtvarných umění, nakonec se ale věci sešly jinak a já po filologickém gymnáziu začala studovat italštinu a literaturu. Pokud ale má být něco vaším osudem, stejně vám to nikdo nevezme. Na gymnáziu byla hodně vysoká úroveň, takže jsem se po dvou letech na vysoké začala trochu nudit – měla jsem pocit, že mi život uniká mezi prsty. Navíc situace v Srbsku nebyla příjemná, cítila jsem, že potřebuju odjet. Přišlo mi, jako bych se dusila.

Proč zrovna Praha?

Chtěla jsem do Itálie, ale osud mě přivedl sem. Tehdy to bylo jediné místo, kam jsme s naším pasem mohli jít. Myslela jsem si, že se tady nezdržím dlouho – trvalo mi několik let, než jsem pochopila, že je všechno tak, jak má. Vesmír má vždy ten nejlepší úmysl a někde ve mně rezonovalo hluboké přání být zrovna v Praze. První dny ale byly šok. Necítila jsem lidské teplo, k tomu absence slunce... Navíc jsem se na cestu vydala sama a tady nikoho neznala, takže to bylo velké dobrodružství. Ale uvnitř jsem cítila, že to je správné. S mým vzděláním jsem začala pracovat ve směrně, ta jediná mi byla ochotná udělat papíry. Naštěstí jsem brzy poznala dva bratry ze Sarajeva a začala pracovat pro jejich firmu. Mohla jsem používat svůj jazyk, ale učila se dál, včetně češtiny. Mně i jim bylo jasné, že to je přestupní stanice, asi po roce jsem jim řekla, že potřebuju dělat kreativní práci.

Kam jste šla?

Začala jsem se dívat po inzerátech a asi jsem si zhmotnila své přání. Jako první jsem totiž našla inzerát na pozici dekoratérky. Některé věci v mém životě jsou opravdu magie a alchymie, obzvlášť tady v Praze, která je alchymistické a magické město. Sice jsem neměla textilní školu ani akademii, což požadovali, ale přesvědčila jsem je, aby mi dali šanci přijít na pohovor. Celou dobu jsem v Praze chodila na kreslení, tak jsem vzala své práce a oni mě nakonec

přijali. Ve stejnou dobu tam nastoupila také Věra Korandová, žena architekta Petra Václavka, vzájemně jsme si pomáhaly. Došlo mi, že to je svět, kde mohu spojit své znalosti, mám kontakt s lidmi, používám jazyky, a zároveň to je kreativní práce. Dalo mi to hodně, být spoustu věcí jsme se naučily navzájem samy s Věrou. Na druhou stranu, byla jsem tam od nevidím do nevidím, ale plat mi nestačil na nájem. O víkendech jsem měla druhou práci, abych přežila. To si dnešní mladí lidé neumí ani představit. Po necelém roce jsem odešla a dala si inzerát do Prague Postu. Začali se mi ozývat nejdřív cizinci. Dělal jsem řadu projektů: domy v Šárce, interiéry pro holandské a italské velvyslanectví... Přirozenou cestou jsem pronikala do interiérového designu se vším všudy. Dnes jsou moje znalosti všechno, co se nashromáždilo za těch dvaadvacet let. Nakonec jsem se i pustila do studia na dálku a dotahuji KLC London School of Design, což mi zase otevírá dveře do zahraničí.

Jaký je přístup Čechů k interiérovému designu?

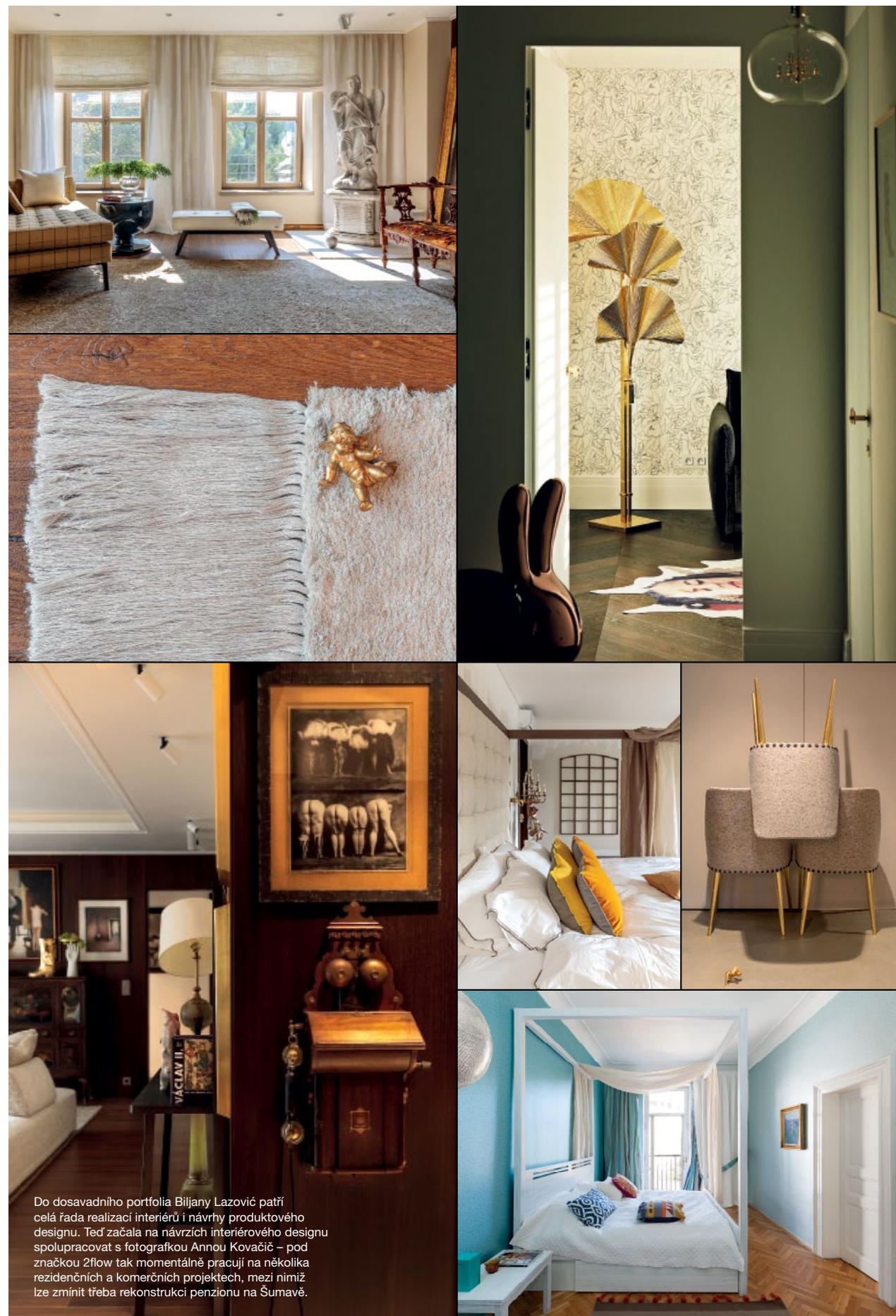
Kultura bydlení se posouvá velkými kroky. Pokud bych to vztáhla i na svoji agenturu, první značkou, kterou jsem začala v Česku zastupovat, byla Designers Guild, barevná a vášnivá. Hodně lidí mi říkalo, že s ní nemám šanci – a není tomu tak. Češi jsou zvědaví na nové věci, chtějí barvy, což je přirozené, pokud žijete někde, kde je málo slunce... Lidé, kteří mě oslovují, jsou otevřenější experimentům, mají umělecké cítění a nebojí se barev. Jsou vzdělaní a kosmopolitní. Samozřejmě, nemohu sednout všem a ani já neříkám ano každému. Chci, aby to vždy byla výzva a posunulo mě to dál. Ale je to společná práce plná respektu, energetický proud musí fungovat.

Co vám nejvíc komplikuje práci?

Lidé nechápou, že určitě věci chtějí práci a vyžadují svůj čas. Spousta Čechů ještě neví, co to interiérový design je. Lidé netuší, koho v jakou chvíli přizvat, jaká je role interiérového designéra, kdy se jeho práce prolíná s architektem, který je extrémně důležitý. Interiérový design je v Čechách stále v plenkách, snažím se, aby se to změnilo. Oproti architektuře je to víc umělecká profese. Sama bych být architektkou nemohla, ale mám vůči architektům velký obdiv.

Biljana Lazović se pod značkou Unlocked Interior věnuje interiérovému designu, zároveň vlastní agenturu DreamHouse Textile Agency, která zastupuje přední značky, specializující se na dekoraci textilií a tapety. dreamhouse.cz

Do dosavadního portfolia Biljany Lazović patří celá řada realizací interiérů i návrhy produktového designu. Teď začala na návrzích interiérového designu spolupracovat s fotografkou Annou Kovačič – pod značkou 2flow tak momentálně pracují na několika rezidenčních a komerčních projektech, mezi nimiž lze zmínit třeba rekonstrukci penzionu na Šumavě.

„Vše by mělo vznikat ve spolupráci architekta a interiérového designéra – ten by neměl opravovat chyby, které vznikly, protože právě on nebyl do procesu od začátku zapojen.“

Práce některých si vážím i tehdy, pokud se dostanou k interiérovému designu. Jedním z příkladů je Morix, Nada a Jaromír Pizingerovi. Pro mě to jsou jedni z nejvíc „urbánních“ lidí žijících v Praze, extrémně styloví, totálně svoji. Nebojí se udělat něco jinak.

Jak jsme na tom ve srovnání se světem?

Ve světě tvoří studio architekti a interiéroví designéři, pracují společně. Na začátku velí architekt, ten se pak stáhne a velení přebírá interiérový designér, který by měl dělat i project management. To tady chybí. Interiérový designér by neměl opravovat chyby, které vznikly, protože on sám nebyl zapojen od začátku, to je to nejhorší. Už když se staví dům, musí být definovaný styl, i design interiéru definuje prostor. Prála bych si, aby se toto dělo víc. Teď na tom pracujeme s fotografkou Annou Kovačič.

Jak jste začaly spolupracovat?

Moje dlouhodobé přání bylo mít partáka. Sdílení je pro mě důležité. Dostat se do výšin je snazší ve dvojici, protože propojení energií je čistá alchymie – a to platí i v práci. Takže jsem chtěla někoho, s kým budu mít plynulou komunikaci, což se stalo nám dvěma. V mnoha věcech jsme zcela jiné, ale bezvýhradně si rozumíme a umíme práci koordinovat. Zkusily jsme pracovat na projektu a bylo jasné, že se něco otevírá. Byť máme obě řadu osobních zkušeností a nehrneme se do toho bezhlavě jako ve dvaceti. Teď čekáme na showroom a připravujeme tým lidí. Anna Kovačič neopouští fotografii, ale je opravdu renesanční člověk. Náš sen je mít kreativní mapu a všechno sdílet. Mluvit, kreslit, vidět. Někdy samozřejmě máme jiný názor, takže pak zvolíme kompromis, ale funguje to. Nyní spolu pod značkou 2flow pracujeme na několika věcech, od penzionu na Šumavě po přestavbu starého řeznictví na pražské Ořešince po rezidenční projekty.

Co je pro design interiéru zásadní?

Máme prostor, který má svoji energii. A také životní styl lidí, jejich koníčky a zájmy... Ale když dělám tzv. moodboard, nikdy neobsahuje fotografie interiérů, to může zmařt. Je vždycky abstraktní, spíš se snažím zachytit energii, barvy, emoce. S klienty se bavím o všem, intuice a empatie jsou podle mě nejdůležitější vlastnosti, které by každý kreativní člověk měl mít.

Na českém trhu zastupujete i několik značek.

V jednu chvíli jsem se při tvorbě interiérů dostala do prostředí, kde mi některé věci vadily. Mé motto je, že cesta, která mě nedělá šťastnou, není správná, takže mi došlo, že chci mít svobodu se rozhodnout, pro koho budu pracovat. Tahle myšlenka byla začátkem agentury, kdy jsem se interiérovému designu vůbec nevěnovala. Spontánní byl i návrat. Uzavřela jsem showroom v Pařížské ulici, na který ještě Praha nebyla připravená, a pro několik realizací mě oslovil chorvatský investor. A mně došlo, jak mi to chybělo. Tak jsem se vedle agentury vrátila k interiérovému designu. Značkám, jež zastupuji, jsem oznámila, že jak miluju nezávislost ve všem, tak ji zachovávám i tady. A pokud chci použít i tu, kterou nezastupuji, tak to udělám. Všichni to respektují. Věci vybírám podle toho, co se hodí ke klientovi a co mě baví.

Z čeho při tvorbě interiéru vycházíte?

Když jde o rezidenční projekt, inspirací je člověk, který tam bude bydlet. Je to náročné, protože pokud chce kvalitní práci, musí vás pustit do svého soukromí, musí tam být vzájemný respekt a důvěra. Občas totiž narazíme na něco, co zůstane mezi námi, ale je to odrazem duše toho člověka, a proto to je zásadní i pro interiéru. Je to různě dlouhý proces, ale průzkum je nejdůležitější, teprve pak se udělá moodboard. U komerčních projektů je zase zásadní pochopit strategii a byznys plán, protože interiérový design se podílí na úspěchu podniku. Někdy se obchodní strategie dotvoří až při diskusi investora s interiérovým designérem. Otevřeme totiž něco, co dosud nebylo zodpovězeno, vidíme věci jiným způsobem. Protože třeba u restaurace musíme mít přehled, co se děje, chceme, aby byla úspěšná. Nikdo nechce vytvořit podnik, který za dva měsíce zkrachuje.

Jak byste definovala interiéru, které vytváříte?

Můj styl je urbánní eklektická klasika. Mám ráda klasiku, vycházím z ní, ale jsem moderní člověk, takže tomu vždycky dám zábal současné doby. Ale jsem schopná udělat i bílobílý interiéru, nebráním se ničemu. Pro mě je tvoření interiérů čistá poezie. Pokaždé to je jiné, ovlivněné člověkem, který mi to zadává. Jsou tam nějaké spojky, kde člověk rozpozná, že jsem v tom měla prsty, ale v životě bych nikomu nic nevnucovala.